

26 september 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. S.S. van Gijn, advocaat te Amsterdam.

tegen:

(*wijlen*) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven onder meer kapelaan in het Bisdom Haarlem-
Amsterdam.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 17 april 2013. Op 15 mei 2013 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], vice-kanselier bisdom Haarlem-Amsterdam.

Op 17 april 2013 is bij de griffie van de Klachtencommissie toestemming gebruik melding/klacht als steunbewijs ontvangen van de heer [naam] onder zaaknummer 2012T477(2).

Op 22 augustus 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden. Klager is hierbij verschenen in het bijzijn van zijn juridisch adviseur mr. Van Gijn, voornoemd. Namens het Bisdom is verschenen [naam] voornoemd.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager zat in 1950-1956 op de [school] in [plaats]. Aangeklaagde gaf er godsdienstles. Ook was hij kapelaan van de parochie waar klager de mis diende. Aangeklaagde betastte klager met regelmaat. Tot en met de zesde klas gebeurde dit voor en na de mis waar klager misdienaar was. Aangeklaagde stak zijn hand van achteren boven in de broek van klager. Hierbij heeft aangeklaagde nooit de geslachtsdelen van klager aangeraakt maar zijn hand is wel in de nabijheid van zijn geslachtsdelen gekomen. Klager weet nog dat hij erg bang was voor aangeklaagde. Klager heeft altijd een naar gevoel gehad bij de gebeurtenissen. Nu is klager boos dat hem dit is overkomen. Klager heeft circa tien jaar geleden zijn moeder over deze gebeurtenissen verteld. Haar eerste reactie was dat zij altijd gedacht heeft dat er wat aan de hand was omdat klager geen vrolijk kind was. Klager heeft gedurende zijn leven diverse

moeizame (seksuele) relaties gehad. Hij werd geobsedeerd door seks en heeft diverse malen therapie gevolgd. Hij is vier maal getrouwd geweest.

Ter zitting heeft klager desgevraagd nog toegelicht hoe het misbruik in de klas plaatsvond. Klager zat vanwege zijn slechte ogen vooraan in de klas. Aangeklaagde kwam dan achter hem zitten op de lessenaar van de leerling achter hem, dan betastte aangeklaagde hem. Klager weet zich nog te herinneren dat zijn hemd altijd in zijn broek zat omdat zijn moeder daar streng op lette. Nadat aangeklaagde hem betast had, hing zijn hemd altijd uit zijn broek. Hij heeft klager betast op zijn blote huid tot aan/tussen zijn bilnaad in de richting van zijn kruis. Het seksuele misbruik heeft op deze wijze circa drie jaar eens in de week plaatsgevonden zowel in de klas als vooraf of na afloop van de mis.

Als bijlage bij zijn klaagschrift heeft klager een emailbericht van 12 april 2010 gevoegd die hij naar de Commissie Deetman heeft gestuurd in het kader van het onderzoek naar het misbruik in de R.K.-Kerk.

2.2. Klager wenst erkenning en genoegdoening.

3. De reactie

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De vice-kanselier spreekt zijn medeleven uit naar aanleiding van het verhaal van klager. Het verhaal is schokkend. Het misbruik is gepleegd door een persoon die klager juist veiligheid en bescherming had moeten bieden. De vice-kanselier geeft aan dat in de archieven geen informatie is aangetroffen over (signalen) van seksueel misbruik gepleegd door aangeklaagde. Bij de Commissie Deetman is aangeklaagde niet bekend. Ook ter zitting van de Klachtencommissie heeft de vice-kanselier nog opgemerkt dat hij het verhaal van klager noch kan ontkennen noch kan bevestigen. Hij erkent dat het vermeende seksuele misbruik gevolgen heeft gehad voor de loop van het verdere leven van klager.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer zestig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt, zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat na de toelichting ter zitting van de Klachtencommissie aangeklaagde klager in de periode 1953 tot en met 1956 wekelijks heeft betast waarbij aangeklaagde met zijn hand achter de broeksband van klager ging en klager betastte tussen zijn billen waarbij aangeklaagde met zijn hand ook in de richting van de

geslachtsdelen van klager is gegaan. Hierbij was contact van huid op huid. Het seksuele misbruik vond circa één jaar plaats in de klas waar aangeklaagde godsdienstles gaf en in totaal drie jaar wekelijks als misdienaar. In beide situaties waren de seksuele handelingen gelijk.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door het onder 1. vermelde steunbewijs van de heer [naam]. De Klachtencommissie ziet in beide klachten een patroon dat beide klagers op vergaande wijzen betast zijn. Onder dat patroon valt ook dat klager en de heer [naam] aangeklaagde niet hebben hoeven te betasten.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas circa negen jaar oud.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de vice-kanselier van het bisdom Haarlem-Amsterdam de klacht gegrond te verklaren en zich in te spannen te doen wat in zijn macht ligt om het leed van klager te verzachten.

Dit advies is vastgesteld op 26 september 2013 door mr. B.F. de Poorter, voorzitter, drs. L. Erfmeyer en dr. P.J.A. van Panhuis, leden, bijgestaan door mr. S. Westerdijk, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.